Sisäministeriö
Inrikesministeriet

4.11.2022

Eduskunnan hallinto- ja turvallisuusjaosto, kuuleminen 9.11.2022
HE LTAE IV 2022
Sisäministeriön hallinnonala, PL 26
SM / neuvotteleva virkamies Antti Karila

Yleistä

Hallitus esittää vuoden 2022 neljännessä lisätalousarviossa sisäministeriön hallinnonalalle -206,4 milj. euroa, jossa on huomioitu lisäyksenä 41,2 milj. euroa ja vähennyksenä 247,6 milj. euroa. Sisäministeriön ehdotus LTAE IV oli yhteensä -223 milj. euroa, johon sisältyi lisäystä 44,6 milj. euroa ja vähennystä 267,6 milj. euroa. SM:n varsinaisen Ltae IV -ehdotuksen jättämisen jälkeen SM esitti ja hallitus sopi 6 milj. lisäyksestä itärajan esteen pilottiin. SM esitti vastineessaan VM -kantaan maahanmuuton oletuksiin perustuvan vähennyksen (mom. 26.40.21. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto) pienentämistä 20 milj. eurolla perustuen turvapaikanhakijatilanteen epävarmuuteen.

Hallituksen lisätalousarvioesityksessä eduskunnalle ei huomioitu yleistä voimakasta kustannustason nousua, joka nostaa merkittävästi turvallisuussektorin viranomaisten kustannuksia. Nousua on erityisesti polttoainekustannuksissa, mutta myös ICT-menoissa ja toimitiloissa.

Vuoden 2022 lisätalousarvioissa sisäministeriön hallinnonalalle on myönnetty määrärahaa seuraavasti:

Lta I 2022 1,485 milj. euroa

Lta II 2022 662,992 milj. euroa

Lta III 2022 –

Yhteenveto Ltae IV SM:n ehdotus ja hallituksen esitys:

Ltae IV 2022					
numerotunnus	nimike	määrärahalaji	Muutos	SM ehdotus	HE Ltae IV
26.01.01	Sisäministeriön toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Interoperability (IO) -hanke	220	220
26.01.01	Sisäministeriön toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen torjunnan tehostaminen NPO-sektorilla	190	190
26.01.21	Sisäministeriön hallinnonalan kehittäminen	siirtomääräraha 2 v	Hankkeiden viivästyminen	220	220
26.01.24	EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan	siirtomääräraha 3 v	Määrärahan uudelleenbudjetointi	26 000	26 000
26.10.01	Poliisitoimen toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Ajokorttilain uudistus (HE)	302	0
26.10.01	Poliisitoimen toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	EES ja ETIAS	623	623
26.10.01	Poliisitoimen toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	EU Interoperability	888	888
26.10.01	Poliisitoimen toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	HE Terroristisen verkkosisällön leviämisen estäminen (TCO)	46	46
26.10.01	Poliisitoimen toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Poliisin ICT -modernisointi	5 000	2 500
26.10.01	Poliisitoimen toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Poliisin polttoainekustannusten nousu	1 352	0
26.10.01	Poliisitoimen toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Poliisin toimitilojen turvallisuusteknologia	3 000	1 500
26.10.02	Suojelupoliisin toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Suomen tulevan Nato-jäsenyyden vaatimukset	451	0
26.10.20	Maasta poistamis- ja noutokuljetuksista aiheutuvat menot	siirtomääräraha 2 v	Määrärahan tarvearvioon perustuva vähennys	-5 000	-5 000
26.20.01	Rajavartiolaitoksen toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	EU Interoperability hanke	750	750
26.20.01	Rajavartiolaitoksen toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Koronapandemian torjunnan kustannukset	360	360
26.20.01	Rajavartiolaitoksen toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Poltto- ja voiteluaineiden hintojen nousu	2 860	0
26.20.70	Ilma- ja vartioalusten hankinta	siirtomääräraha 5 v	Itärajan este, pilotti	6000*	6 000
26.30.01	Pelastustoimen toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Pelastajakoulutettavamäärän lisäyksen edellyttämien toimitilamuutosten hankesuunnittelu	100	100
26.30.01	Pelastustoimen toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	Pelastajakoulutettavamäärän lisäyksen edellyttämä sammutusautojen hankinta	800	800
26.40.01	Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	EU:n yhteentoimivuus (Interoperability ml. SIS RECAST)	1 025	1 025
26.40.01	Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot	siirtomääräraha 2 v	UMA-järjestelmän kehittäminen tilapäisen suojelun jatkolupiin	412	0
26.40.21	Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto	siirtomääräraha 2 v	Maahanmuutto-oletusten tarkistus (tilapäinen suojelu)	-220 000	-200 000
26.40.63	Vastaanottotoiminnan asiakkaille maksettavat tuet	arviomääräraha	Maahanmuutto-oletusten tarkistus (tilapäinen suojelu)	-42 600	-42 600
* lisäys poliittisissa neuvotteluissa					
Yhteensä				-223 001	-206 378

Itärajan este lisää Rajavartiolaitoksen suorituskykyä itärajalla

Itärajan esteen rakentaminen käynnistetään kolmen kilometrin pilottivaiheella Imatran Pelkolaan. Pilotilla testataan mm.

- suunnittelu- ja rakennuttamistapa
- aidan pystytystapa
- maa-alueista maksettavien korvausten taso
- valvontajärjestelmien ja aidan integraatio
- porttiratkaisujen toimivuus
- etäohjattavien valaisu- ja kaiutinratkaisujen toimivuus
- hankeorganisaation toiminta, rakentamisen aikainen päätöksenteko ja tiedonkulku hankkeen ja Rajavartiolaitoksen esikunnan sekä loppukäyttäjien välillä
- rakentamisen aikaisen rajojenvalvonnan järjestelyt
- budjetoinnin oikeellisuus

Itärajan este ehkäisee laitonta maahantuloa, nopeuttaa luvattomien rajanylittäjien paljastamista ja kiinniottoa, mahdollistaa laajamittaisen ja välineellistetyn maahantulon estämisen sekä tehostaa aluevalvontaa ja alueloukkausten torjuntaa. Rajavartiolaitoksen suunnitelman mukaan este kattaisi itärajasta 10–20 prosenttia. Estettä on tarkoitus rakentaa rajavalvonnan kannalta kriittisimpiin kohteisiin.

Pelastajakoulutettavamäärän lisäämisen valmistelua jatketaan

Pelastustoimen toimintavalmiuden parantaminen ja varallaoloon liittyvät muutokset aiheuttavat vuoteen 2030 mennessä yli tuhannen pelastajan lisätarpeen. Pelastajakoulutettavamäärän nostamisen suunnittelu on käynnistetty vuoden 2022 toisen lisätalousarvion rahoituksella. Hallitus esittää 0,9 miljoonan euron lisärahoitusta toimitilamuutosten suunnitteluun ja sammutusautojen hankinnan käynnistämiseen.

Painopisteenä poliisin ICT-toiminnan kehittäminen

Poliisin ICT-toiminnan modernisointihanke on käynnistetty vuonna 2022. Nyt esitetyllä 2,5 miljoonan euron määrärahalisäyksellä varmistetaan sen jatkuminen.

Muuttuneen maailmantilanteen ja turvallisuusympäristön myötä poliisiasemien turvallisuutta ja siihen liittyvää teknologiaa on parannettava. Lisärahoituksen avulla käynnistetään poliisiasemien turvallisuuden parantamiseen suunnitellut toimet ja siirrettävien sähkövoimakoneiden hankinta.

Vastaanottomenot ovat arvioitua pienemmät

Ukrainan sotaa pakenevien tilapäistä suojelua saavien määrä, vastaanoton piirissä olevien määrä sekä vastaanottovuorokauden hinta ovat jäämässä arvioitua alemmiksi. Vastaanottomenoihin ehdotetaan 200 miljoonan euron vähennystä ja vastaanoton asiakkaille maksettaviin tukiin 42,6 miljoonan euron vähennystä.

Lisärahoitusta EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuuteen

Hallitus esittää 3,5 miljoonan euron lisärahoitusta Euroopan unionin laajojen tietojärjestelmien yhteentoimivuuteen liittyvän lainsäädäntökokonaisuuden toimeenpanoon (Interoperability), rajanylitystietojärjestelmän ja Euroopan matkustustieto- ja lupajärjestelmän perustamisen ja käyttöönoton aiheuttamiin kustannuksiin. Lisärahoitusta esitetään myös terroristisen verkkosisällön leviämisen estämisen lisävelvoitteisiin (0,046 milj. euroa).